

مقایسه ویژگی‌های شخصیتی، سبک‌های حل تعارض و هوش هیجانی در زنان دارای روابط فرازنشویی با زنان بهنجار
افسانه امیدی^۱، مرجان جعفری روشن^۲، آرزو زارع^۳، محبوبه ضیایی بخش^۴، محمد قنبری طلب^۵

چکیده:

مقدمه: هدف از این پژوهش مقایسه ویژگی‌های شخصیتی، سبک‌های حل تعارض و هوش هیجانی در زنان دارای روابط فرازنشویی با زنان بهنجار بود.

روش پژوهش: پژوهش حاضر از نوع پژوهش علی-مقایسه‌ای است. جامعه پژوهش حاضر شامل تمام زنان دارای روابط فرازنشویی و بهنجار تهران و البرز بود. نمونه آماری شامل ۶۰ نفر از زنان بهنجار و دارای روابط فرازنشویی بودند (هر گروه ۳۰ نفر). زنان بهنجار به صورت نمونه گیری در دسترس و زنان متاهل دارای روابط فرازنشویی در دسترس و از طریق نمونه گیری گلوله برفی انتخاب شدند. جهت گردآوری داده‌ها از پرسشنامه پنج عاملی شخصیت، پرسشنامه تاکتیک‌های حل تعارض و پرسشنامه هوش هیجانی استفاده شد. داده‌های به دست آمده با استفاده از ضریب آزمون تی مستقل مورد تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها: نتایج پژوهش حاضر نشان داد: بین مسئولیت پذیری دو گروه زنان دارای رابطه فرازنشویی و بهنجار تفاوت معناداری وجود دارد ($P < 0/01$). بین دو گروه زنان دارای رابطه فرازنشویی و بهنجار مولفه‌های حل مسئله، شادمانی، تحمل استرس، احترام به خود، کنترل تکانه، خودشکوفایی، مسئولیت پذیری، و همدلی از هوش هیجانی تفاوت معناداری وجود دارد ($P < 0/01$). همچنین بین سبک‌های حل تعارض در هر دو گروه تفاوت معناداری وجود دارد ($P < 0/01$).

نتیجه گیری: بر اساس یافته‌های پژوهش بین مولفه‌های حل تعارض، ویژگی‌های شخصیتی و هوش هیجانی زنان دارای روابط بهنجار و فرازنشویی تفاوت وجود دارد به طوری که این تفاوت‌ها می‌تواند زمینه‌ساز افزایش افراد به روابط بهنجار و نابهنجار فراهم نماید.

واژگان کلیدی: روابط فرازنشویی، سبک‌های حل تعارض، ویژگی‌های شخصیتی، هوش هیجانی

تاریخ دریافت: ۱۳۹۷/۱۱/۲۴ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۸/۲/۲۶

استناد: امیدی، جعفری روشن، زارع، ضیایی بخش، قنبری طلب. مقایسه ویژگی‌های شخصیتی، سبک‌های حل تعارض و هوش هیجانی در زنان دارای روابط فرازنشویی با زنان بهنجار، خانواده و بهداشت، ۱۳۹۸؛ (۲) ۱۳-۲۹

^۱ - روانشناسی شخصیت، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، تهران، ایران (نویسنده مسئول).

^۲ - استادیار گروه روانشناسی - دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، تهران، ایران

mar.jafari_roshan@iauctb.ac.ir

^۳ - روانشناسی شخصیت، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، تهران، ایران

^۴ - روانشناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی، بوئین زهرا، ایران

^۵ - روانشناسی تربیتی.

مقدمه:

ارتباط زناشویی به دلیل ماهیت چند وجهی آن و اینکه تحت تاثیر عوامل متعددی قرار دارد همواره با چالش‌هایی مواجهه بوده است. در این میان بی وفایی و خیانت بیشترین آسیب را به رابطه همسران با همدیگر وارد می‌کند و موجب از بین رفتن رابطه مثبت می‌شود (۱). با توجه به اینکه روابط فرازناشویی در جوامع مدرن تبدیل به یک رویداد شایع گردیده است به عنوان یکی از موضوعات مهم در حوزه تحقیقات روانشناسی قرار گرفته است (۲).

روابط فرازناشویی به معنای نقص تعهد رابطه دو نفره است که درجاتی از صمیمیت عاطفی و فیزیکی با فردی خارج از این رابطه را ایجاد می‌کند (۳). پژوهش‌ها نشان می‌دهد گرایش همسران به روابط فرازناشویی در جوامع مختلف ۲۰ تا ۲۵ درصد می‌باشد (۴). از سویی در ایران هنوز آمار دقیقی در این مورد وجود ندارد، ولی ۳۰ درصد از قتل‌های خانوادگی به زنا می‌مربوط می‌شود که به دلیل سوء ظن و روابط نامشروع توسط همسرانشان به قتل رسیده‌اند (۵). به طور کلی تحقیقات نشان می‌دهد روابط فرازناشویی در ایران در حال گسترش است و باعث آسیب‌های روانی برای همسران می‌گردد (۶). همچنین، درج مطالب زیادی در جراید، آمار تماس‌ها با صدای مشاور، افزایش آمار مراجعان درگیر با بی‌وفایی زناشویی به دادگاه‌های خانواده و مراکز مشاوره، افزایش تعداد فیلم‌ها و سریال‌ها با موضوع بی‌وفایی زناشویی و همچنین، دانستن این موضوع به مثابه یکی از دلایل اصلی طلاق‌ها و قتل‌های خانوادگی و ناموسی، مبین این واقعیت تلخ است که این معضل اجتماعی به صورت پنهان در جامعه ما رواج دارد (۵). در مورد دلایل ورود افراد به روابط فرازناشویی پژوهش‌ها نشان داده توافق‌پذیری کم و سبک دلبستگی اضطرابی (۷)، تجربه جویی، نیازهای جنسی و عاطفی (۸)، تنوع طلبی و اختلالات شخصیتی (۹) پیش‌بینی‌کننده روابط فرازناشویی است. همچنین پژوهش‌ها پیامدهای متعددی از جمله؛ اضطراب (۱۰)، افسردگی و کاهش اعتماد به نفس (۱۱)، انتقام جویی و ناکامی (۸)، اختلال پس‌آسیب (۱۲)، احساسات ناخوشایند، اشتغال فکری مداوم، سوگ و حسرت (۲) را برای روابط فرازناشویی گزارش نمودند. در حالی که رابطه بهنجار خوشایند و آرام‌بخش زن‌ها و شوهرها نه تنها مناسب‌ترین بستر رشد و شکوفایی و تعالی شخصیت آنها را فراهم می‌نماید، بلکه چنین رابطه‌ای بین پدرها و مادرها نیاز همیشه فرزندان را به رابطه‌ی گرم و خوشایند و دوست‌داشتنی با اولیای خود را تأمین می‌نماید (۱۳).

یک ازدواج با سازگاری، رضایت و باثبات تا حد زیادی به توانایی درک و پذیرش افکار، احساسات و عواطف یکدیگر در زندگی مرتبط است (۱۴) از این رو هوش هیجانی^۱ و ابعاد آن بر روابط زناشویی بهنجار و نابهنجار تاثیر گذار است. مایر، سالووی و کاروسو (۱۵) هوش هیجانی را دربرگیرنده چهار توانایی به هم پیوسته ادراک هیجان در خود و دیگران، استفاده از هیجان‌ها برای تسهیل تصمیم‌گیری، درک هیجان و مدیریت هیجان تعریف می‌کنند. با به رسمیت شناخته شدن هوش هیجانی به عنوان یکی از متغیرهای مهم تبیین‌کننده ی تفاوت‌های فردی، تعداد فزاینده‌ای از مطالعات، شواهدی را برای نشان دادن ارتباط مثبت بین هوش هیجانی و شاخص‌های بهزیستی ذهنی مانند بالا بودن رضایت از زندگی، عزت نفس، پذیرش خود، عاطفه مثبت، تعامل مثبت اجتماعی و سلامت را گزارش می‌کنند (۱۶، ۱۷). گلمن (۱۸) نشان داد که یافتن نشانه‌های بی‌کفایتی عاطفی، خطوط فکری و رفتارهای اشتباهی می‌تواند یک زوج را به سوی جدایی و تعارض سوق دهد که این نقش حیاتی هوش هیجانی را در بقای ازدواج و رابطه زناشویی به اثبات می‌رساند. در صورتی که یکی از زوجین یا هر دوی آن‌ها کاستی‌های خاصی در مولفه‌های سازنده هوش هیجانی خود داشته باشد، احتمال عمیق‌تر شدن شکاف‌های عاطفی بین آن‌ها افزایش خواهد یافت و در نهایت، این وضعیت

^۱ - Emotional Intelligence

موجب آسیب پذیری و گسستن پیوند آن ها می شود، پایین بودن هوش هیجانی در زوجین موجب ازدواج های ناشاد می شود که اغلب به طلاق منجر می شوند (۱۹). مطالعاتی که اخیراً به تازگی در زمینه وضعیت هوش هیجانی در افراد با شکست و بدون شکست در عشق انجام دادند دریافتند که افراد دارای شکست در عشق، سطوح کمتری از هوش هیجانی را نسبت به افراد بدون شکست در عشق دارند و در مؤلفه های هوش هیجانی بین دو گروه تفاوت معنی داری در خود شکوفایی، ارزیابی واقعیت، کنترل تکانه، حل مسئله، تحمل استرس، شادکامی و انعطاف پذیری وجود داشت (۲۰). از این رو هوش هیجانی نقش موثری در کاهش خیانت جنسی و انحرافات دارد (۱۹).

علاوه بر هوش هیجانی حل تعارض یکی دیگر از متغیرهای پژوهش حاضر است. از این رو، یکی از مدل هایی که می توان بر اساس آن تعارضات درون خانوادگی را مطالعه نمود مدل الگوی ارتباطی خانواده است. مدل ارتباطی خانواده شامل طرح واره های ارتباطی و آن دسته از کانال های ارتباطی است که به وفور در خانواده تکرار می شود (۲۱). الگوی ارتباطی زوجین شامل ارتباط سازنده متقابل^۱، اجتنابی متقابل^۲ و توقع کناره گیری^۳ است. در ارتباط سازنده متقابل همسران در ارتباط سازنده متقابل همسران درباره مسائلی که بر آن ها تأثیر می گذارد، گفت و گو کرده و به سمت حل مشکل کار می کنند (۲۲). در مقابل در ارتباط اجتنابی متقابل از بحث برای مشخص کردن مشکل دوری کرده و روی مسائل خود سرپوش می گذارند (۲۳). در ارتباط توقع/کناره گیری یک همسر با شکایت و انتقاد کردن شروع به بحث می کند، درحالی که همسر دیگر تلاش می کند تا به بحث از طریق اجتناب از موضوع، ساکت ماندن یا دور شدن پایان دهد (۲۴) بررسی مطالعات نشان می دهد روابط مطلوب درون خانواده ها منجر به رشد عاطفی، روانی و اجتماعی می شود و گام مهمی در پیشگیری از رفتارهای ناسازگار می گردد در حالی که الگوهای ارتباطی اجتنابی و کناره گیری/توقع باعث کاهش رضایت زناشویی و زمینه طلاق می گردد (۲۵). نحوه ارتباط زوجین با یکدیگر یکی از عوامل مهم در پیش بینی مشکلات زناشویی و شادمانی زوجین است و با پایداری ازدواج، سلامت روانی، جسمانی و رفتاری در ارتباط است (۲۱). اختلافات زناشویی به خودی خود، پیوند را تهدید نمی کند، بلکه عواطفی چون یأس، رنجش و بیزاری باعث ناراضی شده و رابطه را مختل می نماید (۲۶). نتایج تحقیق میلر و همکاران (۲۷) نشان داد که زوجین دارای تعارض زناشویی بالا، از نظر بهداشت روانی و سلامتی در سطح ضعیفی می باشند، همچنین در پژوهشی دیگر نشان داده شد تعارض زناشویی یک منبع قابل توجهی از استرس های محیطی را ایجاد می کند (۲۶). همچنین نظری و دوست محمدی (۱۲) نشان دادند، بین سبک حل تعارض یکپارچه و نگرش به روابط فرازناشویی رابطه منفی معنی داری وجود دارد؛ درحالیکه بین سبک های مسلط و اجتنابی با نگرش به روابط فرازناشویی رابطه مثبت معنی داری وجود دارد.

علاوه بر سبک های حل تعارض، شخصیت نیز بر روابط افراد تأثیر می گذارد. شخصیت گرایش ها و خصوصیات پایداری است که تعیین کننده ی تشابهات و تفاوت ها در رفتارهای روانشناختی (افکار، عواطف و اعمال) افراد است و این گونه رفتارها در طول زمان تداوم دارند و به راحتی نمی توان آنها را تنها پیامد فشارهای اجتماعی و زیستی لحظه ای در نظر گرفت (۲۷). از میان نظریه های مربوط به ویژگی های شخصیتی، رشد یافته ترین نظریه در حوزه ویژگی های شخصیت، مدل پنج عامل بزرگ شخصیت است براساس این نظریه، پنج عامل بزرگ شخصیت شامل روان رنجور خویی، برونگرایی، گشودگی به تجربه، توافق جویی و وجدانی بودن است (۲۸). بر طبق نظر کاستا و مک کرا (۲۹) در بعد روان رنجوری تأکید بر سازگاری یا ثبات هیجانی در برابر ناسازگاری یا روان

1- Mutual constructive communication

2- Mutual avoidance

3- demand / retiring

رنجوری است. افراد روان رنجور به احتمال کمتری تکانه‌های خود را کنترل می‌کنند و می‌توانند خود را با استرس سازگار کنند. روان رنجوری دارای ارتباط منفی با رضایت از زندگی و ارتباط مثبت با استرس است. برون‌گرایی از طریق کیفیت و شدت فعالیت و تعاملات بین فردی ارزیابی می‌شود و شبیه عواطف مثبت است. کاستا و مک کرا (۲۹) تصویرسازی فعال، حساسیت زیبایی شناختی، کنجکاو فکری، اهمیت دادن به تنوع، استقلال و قضاوت را مؤلفه‌های تجربه‌پذیری می‌دانند و معتقدند کسانی که در این بعد نمره بالا می‌گیرند علاقمند به دنیای درون و بیرون و ارزش‌ها و ایده‌های اصیل و جدید هستند؛ در مقابل افرادی که نمره پایین در این بعد می‌گیرند رفتارهای محافظه‌کارانه و متداول را نشان می‌دهند و از نظر هیجانی خاموش هستند. توافق‌پذیری بعد دیگر شخصیت است؛ افرادی که دارای نمره بالا در بعد توافق‌پذیری هستند گرایش به وقف خودشان برای کمک به دیگران همانند همکاران و اعضای خانواده دارند. اساس بعد وجدان به تفاوت افراد در برنامه‌ریزی، سازماندهی و انجام دادن وظایف بر می‌گردد. کسانی که در دامنه پایین این بعد قرار می‌گیرند رضایت از زندگی پایین‌تری را گزارش می‌کنند (۳۰). پژوهش‌هایی به بررسی رابطه بین خیانت و ابعاد شخصیت پرداختند از جمله شایه (۳۵) نشان داد برون‌گرایی با خیانت رابطه مثبت دارد، در حالی که با وجدان بودن با خیانت رابطه منفی دارد. همچنین بین ویژگی شخصیتی، روان‌آزردگی با نگرش به روابط فرازنشویی رابطه مثبت معنادار و بین بخشودگی با نگرش به روابط فرازنشویی رابطه منفی وجود دارد (۳۲). در پژوهشی دیگر نشان داده شد، مولفه روان رنجوری و با وجدان بودن بیشترین نقش را در پیش‌بینی مؤلفه‌های خیانت زنشویی و روابط فرازنشویی داشتند (۳۳). با این وجود، روابط فرازنشویی در اغلب کشورها، حجم وسیعی از تحقیقات را به خود اختصاص داده است اما شرایط خاص فرهنگی، اجتماعی و مذهبی در ایران مانع از انجام مطالعات کافی و جامع در این زمینه شده است. از سویی دیگر اکثر مطالعات به بررسی کمی متغیرهای مرتبط با روابط فرازنشویی از جمله متغیرهای پیش‌بین و تفاوت جنسیتی پرداخته‌اند و این مسئله کمتر به صورت مقایسه‌ای در دو قشر از روابط فرازنشویی و بهنجار انجام گرفته است. از این رو با توجه به افزایش نرخ بروز روابط فرازنشویی در جوامع مختلف از جمله ایران ضروری است این رویداد در بافت فرهنگی و مذهبی ایران شناسایی و تبیین گردد تا بتوان راهکارهای بومی و متناسب جهت پیشگیری و توسعه نظری در این حوزه را فراهم نمود از این رو هدف از این پژوهش مقایسه ویژگی‌های شخصیتی، سبک‌های حل تعارض و هوش هیجانی در بین زنان دارای روابط فرازنشویی با زنان دارای رابطه بهنجار است. از این رو پژوهش، حاضر درصدد پاسخگویی به این سؤال است که آیا بین ویژگی‌های شخصیتی، سبک‌های حل تعارض و هوش هیجانی در زنان دارای روابط فرازنشویی با زنان بهنجار تفاوت معنی‌داری وجود دارد؟

روش پژوهش:

طرح پژوهش حاضر از نوع پژوهش علی-مقایسه‌ای است. جامعه آماری این پژوهش را تمامی زنان دارای روابط فرازنشویی و بهنجار شهرهای تهران و کرج در سال ۱۳۹۷ تشکیل دادند. با روش نمونه‌گیری در دسترس تعداد ۳۰ نفر به عنوان زنان دارای روابط بهنجار و ۳۰ زن متأهل دارای روابط فرازنشویی با روش نمونه‌گیری در دسترس و از طریق نمونه‌گیری گوله برفی انتخاب شدند. ابزارهای زیر در این پژوهش استفاده شدند:

پرسشنامه هوش هیجانی بار-آن: این مقیاس توسط بار-آن در سال ۱۹۸۰ طراحی گردید. این مقیاس شامل پنج بعد مهارت‌های درون فردی، مهارت‌های بین فردی، مقابله با فشار (کنترل استرس)، سازگاری و خلق و خو است. این پرسشنامه دارای

۹۰ گویه است که در یک طیف پنج درجه ای پاسخ داده می شود. میزان آلفای کرونباخ برای کل آزمون ۰/۹۳ گزارش گردید (۱۶). در پژوهش حاضر نیز پایایی برای خرده مقیاس ها با ضریب آلفای کرونباخ از ۰/۶۴ تا ۰/۷۹ به دست آمد.

پرسشنامه تاکتیک های حل تعارض استراوس و همکاران اصلاح شده پناغی و همکارانش (۱۳۹۰): این پرسشنامه توسط استراوس و همکاران ساخته شده و در سال های ۱۹۹۰ و ۱۹۹۶ توسط استراوس و همکاران مورد بازبینی قرار گرفته است. این پرسشنامه مبنی بر پنج بعد مذاکره^۱، پرخاشگری روان شناختی^۲، حمله جسمانی^۳، اجبار جنسی^۴ و صدمه بود که توسط پناغی و همکارانش ترجمه شده و تعدادی از عبارات آن (۱۳ عبارت) حذف گردید و به جای پنج عامل استراوس سه عامل مذاکره، خشونت روانی و حمله جسمانی را معرفی کرده اند و آن را برای جامعه ی ایرانی مناسب دانسته اند.

این پرسشنامه شامل دو آزمون با ماده های تکرار شده است. نیمی از ماده ها در بردارنده توصیف اعمال پرخاشگر است (فرم پرخاشگر) و نیمی دیگر اقدامات همسر در قبال رفتار شخص پرخاشگر (فرم قربانی) را می سنجد و خشونت جسمانی و روان شناختی زوجین علیه یکدیگر را در ۱۲ ماه گذشته را مورد سنجش قرار می دهد. این پرسشنامه دارای ۵۲ ماده (سه مذاکره ۶ ماده)، خشونت روانی (۸ ماده) و حمله جسمانی (۱۲ ماده) است. آزمودنی ها میزان توافق خود در هر ماده را در یک طیف ۷ درجه ای از «۰ = هرگز تا ۷ = بیش از ۲۰ بار در سال گذشته» مشخص می کنند. پایایی زیر مقیاس ها توسط استراوس و همکاران (۳۰) در دامنه ۰/۷۹ تا ۰/۹۵ گزارش شد (۳۰). ضریب آلفای کرونباخ پنج خرده مقیاس پرخاشگری روان شناختی، مذاکره، حمله جسمانی، اجبار جنسی و صدمه به ترتیب ۰/۷۹، ۰/۸۶، ۰/۸۶، ۰/۸۷ و ۰/۹۵ گزارش شده است. همچنین ضریب آلفای کرونباخ خرده مقیاس پرخاشگری روان شناختی و مذاکره به ترتیب ۰/۷۹ و ۰/۹۱ به دست آمد (۳۰). در پژوهش حاضر نیز ضریب آلفای کرونباخ برای مذاکره، خشونت روانی و حمله جسمانی در فرم پرخاشگر به ترتیب ۰/۷۷، ۰/۷۴ و ۰/۸۱ برای پایایی مذاکره، خشونت روانی و حمله جسمانی در فرم قربانی به ترتیب ۰/۷۷، ۰/۶۶ و ۰/۸۶ به دست آمد.

پرسشنامه پنج عاملی شخصیتی: این آزمون توسط کاستا و مک کری (۲۹) ساخته شده است. دارای پنج بعد روان آزردهی، برون گرایی، باز بودن، ساز گاری و با وجدانی است. این آزمون دارای ۶۰ سوال است که بر اساس طیف ۵ درجه ای لیکرت از کاملاً مخالف (نمره یک) تا کاملاً موافق (نمره پنج) پاسخ داده می شود. سه سؤال نیز در انتهای آزمون اضافه می شود تا اعتبار اجرایی آن مشخص گردد. پژوهش های مختلف که در مورد پایایی و اعتبار این آزمون انجام گرفته است ضرایب آلفای کرونباخ در هر یک از عوامل اصلی روان آزردهی، برون گرایی، باز بودن، ساز گاری و با وجدانی به ترتیب ۰/۸۶، ۰/۷۳، ۰/۷۳، ۰/۵۶، ۰/۶۸ و ۰/۸۷ به دست آمد. (۳۲). در پژوهش حاضر نیز با روش آلفای کرونباخ ضریب پایایی روان آزردهی، برون گرایی، باز بودن، ساز گاری و با وجدانی به ترتیب ۰/۶۵، ۰/۶۹، ۰/۷۶، ۰/۷۳ و ۰/۷۱ به دست آمد.

1 - Negotiation
2 - Psychological aggression
3 - Physical Assault
4 - Sexual coercion

یافته های پژوهش

جدول ۱ میانگین و انحراف استاندارد ابعاد شخصیت زنان دارای رابطه فرازنشویی و بهنجار

متغیر و مولفه ها	گروه	میانگین	انحراف استاندارد
روان نژندی	دارای رابطه فرازنشویی	۲۳/۸۸	۱۰/۳۸۰۳
	بهنجار	۲۰/۷۲	۷/۸۶۵۰۸
برون گرایی	دارای رابطه فرازنشویی	۲۸/۸۳	۷/۲۲۱۲۹
	بهنجار	۳۱/۵۵	۶/۴۵۵۴۸
انعطاف	دارای رابطه فرازنشویی	۲۴/۹۴	۵/۸۴۵۷۹
پذیری	بهنجار	۲۵/۳۳	۶/۱۷۳۹۵
توافق پذیری	دارای رابطه فرازنشویی	۳۱/۱۶	۳/۹۴۴۴۷
	بهنجار	۳۱/۴۴	۴/۱۳۳۴۰
مسئولیت	دارای رابطه فرازنشویی	۳۰/۶۱	۸/۴۷۲۳۷
پذیری	بهنجار	۳۵/۰۵	۷/۳۱۰۳۳

یافته های فوق حاکی از آن است که نمرات زنان دارای رابطه بهنجار در ابعاد مسئولیت پذیری، توافق پذیری، انعطاف پذیری، برونگرایی نسبت به زنان دارای رابطه فرازنشویی بیشتر است.

جدول ۲ شاخص های میانگین و انحراف استاندارد نمرات فرم پرخاشگر و قربانی تعارض زناشویی و مولفه های آن

متغیر و مولفه ها	گروه	میانگین	انحراف استاندارد
نمره کل	دارای رابطه فرازنشویی	۴۰/۴۴۴	۱۷۷۵۰
	بهنجار	۳۴/۶۱۱	۷۹۲۹
مذاکره	دارای رابطه فرازنشویی	۱۴/۸۸۸	۸۷۳۱۸
	بهنجار	۲۶/۱۶۶	۶۹۶۸۸
خشونت روانی	دارای رابطه فرازنشویی	۲۰/۰۵۵	۷۸۸۱۸

فرم پرخاشگر

۸				
۱۶۰۸۵۷	۷/۵۵۵۶	بهنجار		
۶				
۱۰۶۳۵۰	۵/۵۰۰۰	دارای رابطه فرازناشویی	حمله جسمانی	
۹				
۱۸۱۱۳۷	۱/۸۸۸۹	بهنجار		
۱				
۱۶۸۴۵	۴۹/۲۲۲	دارای رابطه فرازناشویی	نمره کل	
۲۶				
۱۳۰۲۷	۳۳/۸۳۳	بهنجار		
۱۰				
۱۸۱۳۲۴	۱۱/۵۵۵	دارای رابطه فرازناشویی	مذاکره	
۸				
۱۱۷۲۴۶	۲۵/۳۸۸	بهنجار		
۹				
۱۴۸۱۳	۲۲/۴۴۴	دارای رابطه فرازناشویی	خشونت روانی	
۱۵				
۱۵۹۶۷۴	۷/۱۶۶۷	بهنجار		
۵				
۱۶۵۲۰	۱۵/۲۲۲	دارای رابطه فرازناشویی	حمله جسمانی	
۱۷				
۱۹۱۰۴	۱/۲۷۷۸	بهنجار		
۲				

فرم قربانی

یافته های فوق حاکی از آن است که در میانگین نمرات کل فرم پرخاشگر و قربانی زنان دارای روابط فرازناشویی نسبت به زنان بهنجار بیشتر است.

جدول ۳: میانگین و انحراف استاندارد نمرات هوش هیجانی و مولفه های آن

متغیر و مولفه ها	گروه	میانگین	انحراف استاندارد
نمره کل هوش هیجانی	دارای رابطه	۲۹۴/۴۴	۰/۴۹۱
	فرازناشویی		
	بهنجار	۳۲۷/۷۲	۳۳/۸۷۴
حل مسئله	دارای رابطه	۲۰/۵۵۵	۴/۸۲۹۱
	فرازناشویی		
	بهنجار	۲۳/۵۵۵	۳/۰۷۲۱
شادمانی	دارای رابطه	۱۹/۶۶۶	۵/۷۳۹۴
	فرازناشویی		
	بهنجار	۲۳/۸۳۳	۳/۶۵۰۱
استقلال	دارای رابطه	۱۸/۶۶۶	۴/۴۸۵۲
	فرازناشویی		
	بهنجار	۲۰/۳۸۸	۲/۵۴۶۹
تحمل استرس	دارای رابطه	۱۶/۴۴۴	۴/۲۵۹۵
	فرازناشویی		
	بهنجار	۱۹/۷۷۷	۳/۵۰۷۲
واقع گرایی	دارای رابطه	۲۰/۷۲۲	۴/۸۸۴۶
	فرازناشویی		
	بهنجار	۲۳/۵۰۰	۳/۴۳۴۲
خودآگاهی هیجانی	دارای رابطه	۲۱/۶۱۱	۳/۷۹۰۶
	فرازناشویی		
	بهنجار	۲۲/۳۳۳	۲/۸۶۹۷
روابط بین فردی	دارای رابطه	۱۸/۳۳۳	۳/۴۴۷۰
	فرازناشویی		
	بهنجار	۱۹/۷۲۲	۲/۹۰۶۴
خوش بینی	دارای رابطه	۲۳/۶۶۶	۳/۵۴۷۹
	فرازناشویی		
	بهنجار	۲۳/۸۸۸	۳/۲۶۹۹
احترام به خود	دارای رابطه	۱۹/۷۲۲	۵/۰۵۰۴

		فرازناشویی	
۳/۴۲۹۹	۲۳/۰۰۰	بهنجار	
۵/۱۴۲۷	۱۹/۷۲۲	دارای رابطه	کنترل تکانه
		فرازناشویی	
۳/۳۱۱۶	۲۳/۵۵۵	بهنجار	
۴/۷۱۴۰	۱۷/۱۱۱	دارای رابطه	خودشکوفایی
		فرازناشویی	
۴/۰۳۶۱	۱۹/۹۴۴	بهنجار	
۴/۳۳۸۶	۱۹/۰۰۰	دارای رابطه	انعطاف پذیری
		فرازناشویی	
۲/۴۸۴۵	۱۸/۰۵۵	بهنجار	
۲/۴۳۶۷	۲۰/۰۵۵	دارای رابطه	مسئولیت پذیری
		فرازناشویی	
۲/۶۳۴۳	۲۴/۳۳۳	بهنجار	
۲/۶۷۴۶	۲۱/۷۲۲	دارای رابطه	همدلی
		فرازناشویی	
۱/۶۶۴۷	۲۴/۲۲۲	بهنجار	
۳/۴۶۷۸	۱۷/۴۴۴	دارای رابطه	خودابرازی
		فرازناشویی	
۳/۱۸۳۳	۱۷/۶۱۱	بهنجار	

یافته های فوق حاکی از آن است میانگین نمرات کل هوش هیجانی در گروه دارای رابطه بهنجار بیشتر از گروه دارای رابطه فرازناشویی است.

به منظور بررسی یکسانی واریانس متغیرهای پژوهش از آزمون لون استفاده شده است که نتایج نشان داد شرط همسانی واریانس ها رعایت شده است. به منظور بررسی نرمال بودن توزیع نمرات از آزمون کولموگروف-اسمیرنف استفاده شد که نتایج از توزیع نرمال حکایت دارد.

جدول ۴ نتایج آزمون مقایسه میانگین نمرات ابعاد شخصیت بین دو گروه

متغیر	مقادیر آزمون		
	مقدار آماره	درجه آزادی	سطح معناداری
روان نژندی	۱/۰۳۲	۳۴	۰/۳۱۰
برون گرایی	-۱/۱۹۲	۳۴	۰/۲۴۱
انعطاف پذیری	-۳/۱۸	---	۰/۷۶۷
دلپذیر بودن	-۲/۰۶	۳۴	۰/۸۳۸
مسئولیت پذیری	-۱/۷۸۵	۳۴	۰/۰۱۳

همانگونه که در جدول فوق ملاحظه می شود با توجه به سطح معناداری می توان بیان داشت که تنها در متغیر مسئولیت پذیری بین دو گروه زنان دارای رابطه فرازناشویی و بهنجار تفاوت معناداری وجود دارد به گونه ای که گروه بهنجار از مسئولیت پذیری بیشتری نسبت به گروه دارای روابط فرازناشویی برخوردار بوده است. در سایر ابعاد شخصیتی بین دو گروه تفاوت معناداری مشاهده نشده است.

جدول ۵ نتایج آزمون مقایسه میانگین نمرات هوش هیجانی و مولفه های آن در بین دوگروه

گروه دارای	مقادیر آزمون			متغیر
	سطح معناداری	درجه آزادی	مقدار آماره	
نمره بیشتر بهنجار	۰/۲۷۰	۰/۷۲۵	۲/۳۲۲	نمرات کل هوش
		۲۹	-	هیجانی
بهنجار	۰/۳۳	۳۴	۲/۲۲۴	حل مسئله
		-	-	-
بهنجار	۰/۳۱	---	۲/۱۴۴	شادمانی
		-	-	-
عدم تفاوت معنادار	۰/۱۶۸	۰/۹۳۱	۱/۴۱۷	استقلال
		۲۶	-	-
بهنجار	۰/۱۵	۳۴	۲/۵۶۳	تحمل استرس
		-	-	-
بهنجار	۰/۴۸	۰/۵۰۶	۱/۹۷۴	واقع گرایی

		۳۰	-	
خودآگاهی هیجانی	عدم تفاوت معنادار	۱/۵۲۴	۳۴	-/۶۴۴
روابط بین فردی	عدم تفاوت معنادار	۱/۱۲۶	---	۱/۵۵۹
				-
خوش بینی	عدم تفاوت معنادار	۱/۸۴۶	۳۴	-/۱۹۵
احترام به خود	بهنجار	۱/۰۳۰	۱/۹۳۱	۲/۲۷۸
			۲۹	-
کنترل تکانه	بهنجار	۱/۰۱۳	۱/۰۳۰	۲/۶۵۹
			۲۹	-
خودشکوفایی	بهنجار	۱/۰۶۱	۳۴	۱/۹۳۷
				-
انعطاف پذیری	عدم تفاوت معنادار	۱/۴۲۸	۳۴	۱/۸۰۱
مسئولیت پذیری	بهنجار	۱/۰۰۰	۳۴	۵/۰۵۷
				-
همدلی	بهنجار	۱/۰۰۲	۳۴	۳/۳۶۷
				-
خودابرازی	عدم تفاوت معنادار	۱/۸۸۱	۳۴	-/۱۵۰

همانگونه که در جدول فوق ملاحظه می شود با توجه به سطح معناداری آزمون می توان بیان داشت که در نمرات کل هوش هیجانی و مولفه های حل مسئله، شادمانی، تحمل استرس، احترام به خود، کنترل تکانه، خودشکوفایی، مسئولیت پذیری، و همدلی بین دو گروه زنان دارای رابطه فرازنشویی و بهنجار تفاوت معناداری وجود دارد به گونه ای که گروه بهنجار در این مولفه ها نمرات بیشتری کسب کرده اند. تفاوت دو گروه در مولفه واقع گرایی نیز در حاشیه معناداری قرار دارد و در سایر مولفه های هوش هیجانی (استقلال، خودآگاهی هیجانی، روابط بین فردی، خوش بینی، انعطاف پذیری، و خودابرازی) بین دو گروه تفاوت معناداری مشاهده نشده است.

جدول ۶ نتایج آزمون مقایسه میانگین نمرات سبک های حل تعارض زناشویی بین دو گروه

گروه دارای	مقادیر آزمون			متغیر
	سطح	درجه	مقدار	
نمره بیشتر	معنادار	آزادی	آماره	
				ی

فرم پرخاشگر	نمره کل	۱/۴۸۰	۱/۰۷۷	۱/۴۸۰	عدم تفاوت معنادار
			۳۳		
	مذاکره	۳/۱۲۲	---	۳/۱۲۲	بهنجار
		-			
	خشونت روانی	۴/۸۲۳	۳۴	۴/۸۲۳	فرازناشویی
فرم قربانی	حمله جسمانی	۲/۸۳۲	---	۲/۸۳۲	فرازناشویی
	نمره کل	۱/۲۸۳	---	۱/۲۸۳	عدم تفاوت معنادار
		-			
	مذاکره	۳/۶۱۳	---	۳/۶۱۳	بهنجار
		-			
خشونت روانی	۳/۹۳۷	۳/۶۶۹	۳/۹۳۷	فرازناشویی	
		۲۱			
حمله جسمانی	۳/۰۱۵	---	۳/۰۱۵	فرازناشویی	

همانگونه که در جدول فوق ملاحظه می شود با توجه به سطح معناداری آزمون می توان بیان داشت که در نمرات کل فرم پرخاشگر و فرم قربانی تفاوت معناداری مشاهده نشده است. اما در تمام مولفه های فرم پرخاشگر و فرم قربانی تفاوت معناداری بین دو گروه مشاهده شده است به گونه ای که در نمرات مذاکره (هر دو فرم پرخاشگر و قربانی)، گروه زنان بهنجار نمرات بیشتری نسبت به زنان دارای رابطه فرازناشویی داشته اند. در سایر متغیرهای مورد بررسی (خشونت روانی و حمله جسمانی از فرم پرخاشگر و فرم قربانی) گروه زنان بهنجار نمرات کمتری نسبت به زنان دارای رابطه فرازناشویی داشته اند.

بحث و نتیجه گیری:

این پژوهش با هدف مقایسه بین ویژگی‌های شخصیتی، سبک های حل تعارض و هوش هیجانی زنان بهنجار و زنان دارای روابط فرازناشویی انجام پذیرفت. نتایج نشان داد که بین مولفه مسئولیت پذیری از متغیر ویژگی های شخصیتی در زنان دارای رابطه فرازناشویی و بهنجار تفاوت معنی داری وجود دارد به گونه‌ای که گروه بهنجار از مسئولیت پذیری بیشتری نسبت به گروه دارای روابط فرازناشویی برخوردار بوده است. این یافته با نتایج پژوهش های حجت خواه و همکاران (۳۲) و کریمی و همکاران (۳۳) مبتنی بر ارتباط ویژگی های شخصیتی با وفاداری و خیانت زناشویی همسو است. در تبیین این یافته می توان گفت ویژگی های شخصیتی از جمله مسولیت پذیری بر ماهیت و کیفیت روابط عاشقانه بزرگسالان تاثیرگذار است به طوری که رضایت زناشویی را تحت تأثیر قرار می دهد و هر فرد تاریخچه شخصی و روانشناختی منحصر به فردی را در موقعیت زناشویی وارد می کند. این تاریخچه الگوهای آموخته شده فرد، می تواند رضایت زناشویی را کاهش دهد و یا آن را افزایش دهد. مسئولیت پذیری از طریق افزایش سازگاری و ایجاد رضایت زناشویی منجر به کاهش خیانت می گردد. همچنین وظیفه شناسی و مسئولیت پذیری به مقابله کردن فعال و مشکل محور مرتبط شده است. افراد با وظیفه شناسی بالا گزارش کردند از راهبردهای برنامه ریزی مانند راهبرد

آگاهانه و مقابله کردن فعال با حذف مشکلاتی که با آن مواجه می شوند، استفاده می کنند. در کنار آن، آنها تمایل ندارند دستیابی به اهدافشان را ترک کنند و به همین خاطر به فراموش کردن مشکلاتشان نمی پردازند. از این جهت افراد با این ویژگی به علت اینکه از اهداف خود به سادگی چشم پوشی نمی کنند و مسؤلیت اعمال خود را می پذیرند و نسبت به تعهدات خود پایبند می باشند، در زندگی زناشویی خود نیز این ویژگی ها را بروز می دهند و لذا به احتمال بیشتری به زندگی زناشویی پایبند هستند (۳۴).

از دیگر نتایج پژوهش حاضر تفاوت معنی دار هوش هیجانی و مولفه های حل مسئله، شادمانی، تحمل استرس، احترام به خود، کنترل تکانه، خودشکوفایی، مسؤلیت پذیری، و همدلی بین دو گروه زنان دارای رابطه فرازناشویی و بهنجار است به گونه ای که گروه بهنجار در این مولفه ها، نمرات بیشتری کسب کرده اند. این یافته با نتایج پژوهش های جزایری و همکاران (۱۶)، سجادیان و همکاران (۱۷) و سواری و طلایی زاده (۱۹) مبتنی بر نقش هوش هیجانی در کاهش خیانت جنسی و انحرافات همسو است. در تبیین این یافته می توان گفت که روابط فرازناشویی بیشتر یک فرآیند جدایی تدریجی عاطفی، احساسی و حتی فیزیکی به شمار می رود که یکپارچگی و احساس امنیت افراد را نشانه می گیرد و پیامدهایی مانند عدم وجود احساس امنیت، حس انتقام از فرد خیانت کننده، آشفتگی های احساسی و ادراکی نسبتاً پایدار به طرف مقابل، نادیده انگاری، شک ها و تردیدهای آزردهنده و توهمات پایدار مبنی بر وجود تداوم خیانت ها، احساس کمبود حمایت و پشتیبانی عاطفی به دنبال دارد. داشتن نگرش آزاد می تواند زمینه گرایش به خیانت زناشویی را هموار کند.

همچنین نتایج تحقیق حاضر نشان داد بین نمرات کل فرم پرخاشگر تفاوت معنی داری وجود دارد به طوری که گروه زنان بهنجار نمرات کمتری نسبت به زنان دارای رابطه فرازناشویی داشته اند. همچنین در نمرات مذاکره بین دو گروه تفاوت معنی داری وجود دارد و گروه زنان بهنجار نمرات بیشتری نسبت به زنان دارای رابطه فرازناشویی داشته اند. این یافته با نتایج پژوهش نظری و دوست محمدی (۱۲) همسو است. چرا که استفاده از سبک مناسب حل تعارض زوجین را به سمت افزایش رضایت زناشویی هدایت میکند و در واقع با کاهش تعارض های زناشویی بین زوجین، کیفیت روابط و سلامت زوجین ارتقاء یافته و پابندی آنها به زندگی زناشویی بیشتر می شود. ویکز و تریث (۳۵) نیز همسران متعارض را کسانی می دانند که از عادات و شخصیت همسر خود ناراضی بوده و دارای مشکلات ارتباطی در حوزه های گوناگون هستند، که این مشکلات سازگاری زناشویی در طول زندگی مشترک و جنبه های مختلف اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی خانوار را تحت تأثیر قرار می دهد و سبب کاهش دلگرمی، کیفیت زندگی، صمیمیت زوجین و نگرش منفی آنها نسبت به هم می شود. یکی از مهمترین عوامل مؤثر در رخداد این پدیده را تعارض و اختلاف های میان زوجین عنوان می کنند و نشان دادند که خیانت زناشویی هم به عنوان علت و هم به عنوان پیامد کیفیت زناشویی پایین به حساب نمی آید و اگر تعارض به صورت مفید مورد استفاده قرار بگیرد می تواند عاملی پربار در جهت درک عمیقتر روابط متقابل و ثمربخش باشد. بنابراین سالم یا ناسالم بودن یک رابطه به مقدار تعارض بین افراد درگیر وابسته نیست، بلکه به چگونگی توزیع و نحوه حل تعارض بستگی دارد (۳۶). از این رو سبک های حل تعارض زمینه روابط بهنجار و نابهنجار را فراهم می کند.

پیشنهاد می شود در جهت رفع محدودیت استفاده از پرسشنامه (خودگزارشی) در پژوهش های بعدی از همکاری مشاوران و روانشناسان با تجربه که در امر پژوهش، مصاحبه و نظرسنجی، دانش و مهارت لازم را دارند استفاده کنند، تا به پژوهشگر جهت تکمیل پرسشنامه ها کمک کرده تا پرسشنامه ها در نهایت دقت تکمیل گردند. از محدودیت های پژوهش حاضر استفاده از نمونه در دسترس و گلوله برفی است، لذا در تعمیم یافته ها جانب احتیاط رعایت گردد.

منابع:

1. Moller, N.P., Vossler, A. Defining Infidelity in Research and Couple Counseling: A Qualitative Study. *Journal of Sex & Marital Therapy*. 2014, 41(5):487-97.
2. kamali, s., Ameri, F., Khosravi, Z., Ramezani, M. Lived experience of women of their husbands extramarital relationships: A phenomenological study. 2019, 14(1), 95-112.
3. Aviram, I., & Amichai-Hamburger, Y. Online infidelity: Aspects of dyadic satisfaction, self-disclosure, and narcissisms. *Journal of Comput Mediat Commun*; 2005, 10: 74-84.
4. Fincham, F. D., & May, R. W. Infidelity in romantic relationships. *Current Opinion in Psychology*, 2017, 13, 70-74.
5. Fathi M, Fekazad H, Ghaffary G, Bolhari J. Recognizing the Fundamental Factors of Married Men Engaged in Marital Infidelity. *Social Welfare*. 2014; 13 (51) :109-131
6. Hassanabadi, H., Mogarad, S., Soltani Far, A. Investigating the Effectiveness of Emotion-Oriented Therapy on Marital Adjustment and Positive Affections of Couples With Out-of-Marriage Relationships. *Clinical psychology and counseling research*. 2011; 1 (2):25- 38.
7. Weiser, Dana A. & Weige, Daniel J. Investigating experiences of the infidelity partner: Who is the “Other Man/Woman”? Investigating experiences of the infidelity partner: Who is the “Other Man/ Woman”? 2015 *Personality and Individual Differences*. 85: 176–181.
8. Brewer, G., & Abell, L. Machiavellianism and sexual behavior: Motivations, deception and infidelity. *Personality and Individual Differences*. 2012, 74: 186-191
9. Loudova, I., Janis, k. & Havige, J. Infidelity as a Threatening Factor to the Existence of the Family. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*. 2015, 106: 1462-1469.
10. Burchell, J., & Ward, J. Sex drive, attachment style, relationship status and previous infidelity as predictors of sex differences in romantic jealousy. *Personality and Individual Differences*. 2011, 51: 657- 661.
11. O'Connor, J., Pisanski, K., Tigue, C., Fraccaro, P., Feinberg, D. Perceptions of infidelity risk predict women's preferences for low male voice pitch in short-term over long-term relationship contexts. *Personality and Individual Differences*. 2014, 56: 73-77.
12. Nazari, A, M., Ahmadian, A., Afshar, A. Characteristics of Clinical Diagnosis of Sleep Disorder Syndrome Caused by Mental Disorder: Qualitative Case Study. *Two Quarterly Journal of Social-Democratic Studies in Women and Family*, 2015, 2 (1), 84-71.
13. Tobaye Zadeh, R., Bakhtiyapour, S . The Relationship of Emotional Intelligence with Marital Satisfaction with Quality of Life Intermediation at the World Conference on Psychology and Educational Sciences, Law and Social Sciences at the Beginning of the Third Millennium, November, 2017, Shiraz University.
14. RAJABI, G., GHORBANI, F., KHOJASTEHEH MEHER, R. A Study of the Relationship of Gender Ideology, Marital Roles, Emotional Intelligence with Quality of Life in the Married Employees of Government Offices in Shiraz. 2011 *Family Counseling and Psychotherapy*; 1(1): 39-53.
15. Mayer, J. D., Salovey, P., & Caruso, D. R. Emotional intelligence: New ability or eclectic traits? 2008 *American psychologist*, 63(6), 503-17.

16. Jazayeri, S., delavar, A., Dortaj, F. Developing a model of happiness based on personality traits, emotional intelligence, attachment style, voluntary activities and demographic characteristics. 2018 Counseling Culture and Psychotherapy,; 9(35): 27-56.
17. Sajjadian, P., Kalantari, M., Abedi, M., Nilforooshan, P. The Effect of extraversion and neuroticism on happiness in students: The Mediating role of emotional intelligence and psychological well-being. Knowledge & Research in Applied Psychology, 2017; 17(3): 13-25.
18. Goleman, D. Emotional intelligence. New York: Bantam Books, 1995.
19. Savari, k., Taleyazadeh, M. Comparison of Marital Infidelity and Emotional Intelligence and Normal Married People in Ahwaz. Achievements in clinical psychology, 2017, 1 (2) 67-82.
20. Sanamnezhad, G; Pashavi, Q; Oftadehhal, M; Khodayarifard, M. Relationship between emotional intelligence and self-concept in people with and without failure in love. Journal of Social and Behavioral Sciences, 2010, 30, 1447-1451.
21. Palts, K., Harro-Loit, H.. Parent-teacher communication patterns concerning activity and positive-negative attitudes. 2015; Trame s(20).
22. salehi, M. , Ahmadi, M. S. , & Noei, R.. The relationship between family communication patterns and internet addiction. International J Psychology and Behavioral Research, 2012;1(1): 27-31.
23. Heaven, P. C., Smith, L., Prabhakar, S. M., Abraham, J. Mete, M. E.. Personality and conflict communication patterns in cohabiting couples. J Research in Personality, 2006;40(5): 829-840.
24. Mohammad Amin zade, D., Kazemian, S., Esmaeili, M.. emotional balance and communication patterns in Family: A comparative study between families with and without disability students. 2017, Woman and Family Studies, 5(2): 221-238
25. Blanchard, V. L. Does Marriage and Relationship Education Improve Couples' Communication? A Meta-Analytic Study, 2008.
27. Aghayousefi, A., Tarkhan, M., Farmani, A. The Role of the Big Five Factors of Personality in Predicting Cognitive Emotion Regulation Strategies with the Mediating Role of Patience Components. , Clinical Psychology Studies, 2017;7(26): 43-64.
28. Baranian, S., Hajiyakhchali, A., Atashafrouz, A. A Model to Explain the Relationship of the Big Five Personality Factors and Academic Dishonesty with Mediating Role of Academic Self-Efficacy Beliefs and Academic Self-Esteem among Students, Research in School and Virtual Learning, 2017; 5(1): 23-34.
29. Costa, P. T., McCrae, R. R. Revised NEO personality inventory (NEO PI-R) and NEO five factor inventory (NEO-FFI): Professional Manual. Odessa, FL. Psychological Assessment Resources, 1991.
30. Rezaei Jamalooi, H., HasniH., Aghaei, J., Taheri, Mehdi. The Interrelationship of the Five-Factor Model of Personality, Negative Affectivity, and Teachers' Work-Family Conflict. QJFR. 2013; 10 (3) :23-40

31. Shaye A. Infidelity in dating relationships: do big five personality traits and gender influence infidelity? Alliant International University, Los Angeles; 2009.
32. hojatkhah, M., mohammadi, M., valadbaygi, P.. The Relationship Between Attachment Styles, Personality Traits, and Forgiveness to The Attitude Towards Extramarital Relations in The Married Couples of The City of Kermanshah, Women's Studies Sociological and Psychological, 2017;14(4): 209-228.
33. Karimi S, Yusefi R, Soleymani M. The role of personality traits in Prediction components marital infidelity. CPAP. 2018;15 (2) :97-109
34. Hosseini, A., Zaharakar, K., Davarnia, R., Shakarami, M., Mohammadi, B. The Relationship between Marital Commitment with Personality Traits, Journal of Sabzevar University of Medical Sciences, 2015;22(5): 788-796.
35. Weeks, G. R., & Treat, S. R. Couples in treatment techniques and approaches for effective practice, New York: Brunner-Rutledge, 2010.
36. Paidéia, P. Marital quality and attachment: The mediator role of conflict resolution styles. Universidad Federal do Rio Grande do Sul, Porto Alegre-RS, 2014, Brazil.